

Slovensko gledališče. Kadar napoči predpustni čas in se nagiblje gledališka sezona h koncu, se ni nadejati pri nas več vzglednih predstav. O tem nas je zadnja leta do trdnega prepričala izkušnja. Kje tiči pravi vzrok? Postanejo-li igralci malomarni radi tega, ker vidijo, da se je lotila občinstva neka apatija do gledališča, ali pa se loteva občinstva apatija radi tega, ker igralci ne zadoščajo več njegovim zahtevam — kdo bi mogel to dognati?

S to opazko pa nismo hoteli reči, da je bilo vse, kar se je zadnji čas igralo na našem odru, slabo in graje vredno. Z Ohnetovim »Fužinarjem« n. pr., katerega smo videli na večer 16. februarja, smo bili prav zadovoljni, seveda nekaj zaradi tega, ker smo upoštevali, da salonska igra še vedno dela našim igralcem največ težav, in vemo torej primerno ceniti njih prizadevanje. Akoravno se naši igralci v tej igri niso pospeli do kdo ve kake višine, pa se je vendar vršilo vse v najlepšem redu in nikjer se ni pojavil kak neubran glas, in to je vsekakor že nekaj! —

Nečesa pa nočemo zamolčati. Gospod Inemann kot Filig ni bil slab, vendar se nam je dozdevalo, kakor bi igral ta večer z neko »nonchalanco«, ki ni bila na mestu, in kakšne pri tem umetniku sicer nismo navajeni.

Manj zadovoljni pa smo bili z operno predstavo dne 19. februarja. Čudno, da »Čarostrelec« na našem odru ne uspeva več. Lani se je ponesrečil popolnoma, letos pa tudi nikogar ni zadovoljil. Sicer sta gospica Ševčikova (Agata) in gospod Binder (Maks) pela prav dobro. Takisto je gospod Noll izvedel svojo ne baš veliko ulogo tako, kakor je zmeraj njegova navada — toda vse druge moči niso zmagovale svojih nalog. Gospa Inemannova (Ana) je gotovo ljubka prikazen na odru, a pri njenem glasu se že precej občutljivo pogreša mladostna svežost in zvonost. Tudi g. Fedyczkowski (Gašpar) ni imel srečnega večera, ne toliko radi tega, ker je njegovi igri nedostajalo potrebne karakteristike, temveč nam se je zdelo, da v tej ulogi zlasti glede petja ni nikakor dosegel svojega prednika. — Gospod Kronovič (Kuno) svoje uloge ni znal in se je lovil, da je bilo naravnost mučno za gledalca. Pod vso kritiko pa je bila uprizoritev — in baš pri tej operi uprizoritev ni postranska stvar! —

Dne 21. februarja se je igral predpustnemu času primerno »Lumacij Vagabund«, v katerem sta žela zlasti gospoda Podgrajski in Perdan mnogo pohvale.

Dne 23. februarja pa se je spet pel »Trubadur«. Nastopil je v tej operi kot gost slovenskemu občinstvu iz prejšnjih let znani tenorist, gosp. Beneš, v ulogi »Trubadurjevi«. Predstava je zaostala precej za svojimi prednicami in bi se bilo dalo zlasti ženskemu zboru marsikaj očitati. Gospod Beneš v tej operi ni pokazal, da bi se bil v dveh letih kdo ve kako izpremenil. Vendar ne tajimo, da je napravil na nas v obče prav dober vtisk.

Dne 25. februarja se je ponavljala opereta: »Ali je to dekle!« — Po uspehu sodeč, bi dejali, da igralci za to predstavo niso imeli nobene poskušnje.

Nekaj novega nam je prinesel večer dne 27. februarja. Pela se je na korist subrete »dramatičnega društva«, gospodične Irme Polakove, prvič krat na našem odru, Offenbachova »Lepa Helena«. Offenbach ima dosti

nasprotnikov, a tudi dosti čestilcev. Njegovi poskusi na polju višje muzikalne dramatike se mu sicer niso obnesli, zato so pa njegove operete tem bolj slovele, in posamezne izmed njih, dasi se poraja včdno mnogo operetnih novosti, so vendar še dandanes na repertoarju tudi nekaterih boljših gledališč. Godba Offenbachova je gotovo ljubka, gracijoзна, samo s tekstrom in dejanjem njegovih operet se mnogi ne morejo sprijazniti. Med najbolj razvpite njegove operete spada tudi „Lepa Helena“, in baš radi tega smo nekoliko dvojili, da je bila srečna misel, poseči po tej Offenbachovi opereti. Pri nas je vsekakor treba tudi s takimi stvarmi računati! Naša bojazen ni bila povsem neutemeljena, kajti dne 9. marca, ko se je ta opereta pela drugič, je bilo gledališče slabo obiskano. — Pelo in igralo se je precej dobro, a predstava je trpela vzpričo naših razmer. Gospodični Polakovi se je zlasti, ko se je opereta pela prvič, prav videlo, da bi brala rada občinstvu z obraza, kaj sme, in česa ne sme. Da take dvojbe igralca ovirajo v prostem gibanju, je samo ob sebi umevno. Tudi je glas omenjene gospodične za ulogo Helene nekoliko prešibek, dasi je pela prav ljubko. Razen te gospodične so bili prav dobrš še gospod Beneš (Paris), gospod Ineman (Kalhas) in gospod Podgrajski (Menelaj).

Dne 5. marca pa je imel gospod Marcel Fedyczowski, naš vrli basist, benefično predstavo. Pela se je prvič v tej sezoni »Prodana nevesta«. — Dasi se nam je zdelo, da nekatere lepše točke v operi niso prišle do iste veljave, nego prejšnja leta, smo bili vendar precej zadovoljni s to predstavo.

Dve predstavi sta bili v nedeljo 7. marca. Popoldne se je pela opereta »Deset deklet, a za nobenega moža« in igrala znana burka »Čitalnica pri branjevki«, zvečer pa se je ponavljal »Ernani«.

Dne 13. marca je imela svoj častni večer gospodična Terševa. Igrala se je »Valenska svatba«. — Kolikega pomena je za uspeh takih iger, da se vrši pri predstavi vse točno, in da se pazi na vsako malenkost, smo že poudarjali nekoč. Žal, da se je ta večer to spet prezrlo. Dočim so bile glavne uloge razdeljene prav srečno in so se tudi izvedle prav dobro, so izpridili nekateri igralci, katerim so bile poverjene majhne, da celo neznatne uloge, s svojim kolovratenjem dobri vtisk, ki bi ga bila drugače brez dvojbe naredila ta predstava.

Kako krepka podpora naše drame je gospodična Terševa, smo omenili že večkrat. Predstave, kakor »Maria Stuart«, »Othello« i. dr., ki so tako lepo uspele, bi bile brez nje pri nas nemogoče. Tudi v ulogi Sandinini je gospodična Terševa pokazala svoje lepe zmožnosti. Mogoče, da je v nekaterih točkah nekoliko premalo ostro pointirala, in da se v nekaterih potezicah njene igre ni dovolj jasno pokazala ciganska narav Sandine, a v vseh poglavitnih momentih je bila nje igra dobro premišljena, in zlasti ondi, kjer nam je kazala dušni boj, jo je prešinjal pristen čut.

Gospod Ineman je igral ulogo Čukujevo povsem naravno in sploh mnogo bolje, nego pred dvema letoma. Gospodična Slavčeva (Pia) in gospodje Kranjec Danilo (Tornel), Perdan (Barbon) in Verovšek (Fortunat) v svoji igri sicer niso bili kdo ve kako odlični, pa so izvedli poverjene jim uloge vendar dokaj primerno.

Slovenska opera je dne 15. marca gostovala v Celju, kjer se je pel »Rigoletto«. Veliki uspeh tega prvega gostovanja bodi v izpodbudo, da

Z.